

SEED & BREAD

FOR THE SOWER

JES.55:10

FOR THE EATER

korte Bijbelse boodschappen van

THE WORD OF TRUTH MINISTRY

Otis Q. Sellers, Bijbelleraar

Vertaling © Stichting Lachai Roï, Lelystad, Nederland

www.lachairoi.org

Nr. 119

Lichaam: een woordstudie¹

Het woord *lichaam* is een zeer nuttig woord. Het kan worden gebruikt om zeer veel dingen mee te zeggen en om talloze gedachten mee uit te drukken. De manieren om het overdrachtelijk te gebruiken zijn vele en gevarieerd. Wanneer de meeste mensen er evenwel mee te maken krijgen, komt de gedachte aan het menselijk lichaam gewoonlijk het eerst boven. Maar wanneer ze erop gewezen worden, geven ze ook wel toe dat het betrekking kan hebben op een dierlijk lichaam.

Nu ik deze woorden schrijf, zijn er vele dingen binnen mijn blikveld die omschreven kunnen worden als *lichamen*. In de eerste plaats ben ik er, alle 84 kilo van mij en ik ben een lichaam. Ik kijk op en zie de berg Mauna Kea en dat is ook een lichaam, een groot lichaam van aarde. Aan mijn rechterkant is de Grote Oceaan, een enorm lichaam water; en in de verte zie ik het eiland Maui dat ook een lichaam is. De zon is in de lucht en dit bolvormig voorwerp is een lichaam² en het vogeltje dat in de boom hier dichtbij zit te zingen is net zo goed een lichaam als de zon. Vanmorgen heb ik een tijd in de verte staan turen naar een walvis die bezig was zijn speelse manoeuvres uit te voeren en hij is ongeveer het

¹ Er is voor gekozen de voorbeelden die Sellers gebruikt voor het begrip lichaam zo letterlijk mogelijk te vertalen, hoewel sommige in het Nederlands wat minder duidelijk zijn. Voor een uitgebreide opsomming van de toepassingen van dit woord in de Nederlandse taal, verwijs ik graag naar een woordenboek van de Nederlandse taal. Een omschrijving als: 'een hoeveelheid materie van bepaalde gedaante en uitgebreidheid' (Van Dale) is wellicht behulpzaam.

² 'Hemellichaam.'

grootste lichaam dat gevonden kan worden in dat andere grote lichaam, de Grote Oceaan.

Hierdoor komen we vanzelf op de vraag hoe al die verschillende zaken lichamen kunnen worden genoemd. Wat is de eigenschap die alle gemeenschappelijk hebben waardoor het woord *lichaam* van toepassing is op alle en wat is de primaire, wezenlijke betekenis van dit woord waardoor het geschikt is om in al die gevallen te gebruiken. Ik raakte feitelijke geïntrigeerd door de gedachte dat Jona, een lichaam, in het zeemonster, een lichaam, was en het zeemonster in de oceaan, weer een ander lichaam. Drie geheel verschillende dingen, het ene in het andere en toch alledrie lichamen. Lichaam is inderdaad een zeer nuttig woord. Als mensen die het Woord van God lezen, zouden onze onderzoeksinstincten ogenblikkelijk gestimuleerd moeten worden als we ontdekken dat Paulus aan de Corinthiërs zegt: 'gij nu zijt het lichaam van Christus' (I Cor. 12:27); en in Efeze: 'wij zijn leden van zijn lichaam' (Ef. 5:30).

De grondbetekenis het woord lichaam is: 'georganiseerde materie' waarin de gedachte van 'materie' het belangrijkste element in deze definitie is. De materie moet evenwel op een of andere manier georganiseerd zijn, een samenhangend geheel vormen, wil er echt sprake zijn van een lichaam. En om onszelf niet teveel te beperken, moeten we hier ook opmerken dat het woord *materie* zeer nauw verbonden is met *essentie* en wel zodanig dat de materie de essentie, oftewel het meest belangrijke element van alles is. Zonder 'materie' bestaat er niet zoiets als een lichaam en materie moet op een of andere wijze bijeen worden gebracht of georganiseerd voordat het als 'lichaam' omschreven kan worden.

Bij de schepping van de mens nam God materie, stof uit de aardbodem, en organiseerde dat op zo'n manier dat het een mens werd; daarom is deze mens een lichaam. God kon tegen hem zeggen: je bent stof en je verschilt niet van het stof waarop je loopt. De berg is een lichaam van aarde, georganiseerd door de natuur op zo'n manier dat het een aparte berg is geworden en daarom een lichaam. De oceaan is een grote hoeveelheid water, door de geografie zo samengebracht dat het een identificeerbaar karakter heeft gekregen; daarom kan het met recht een lichaam worden genoemd.

Zoals we al eerder aanvoerden, is bij elke studie in de brieven van Paulus een duidelijk begrip van het schriftuurlijk gebruik van het woord 'lichaam' van het allergrootste belang. In I Corinthe 12:13 verklaart hij: 'want door één Geest zijn wij allen tot één lichaam gedoopt, hetzij Joden, hetzij Grieken, hetzij slaven, hetzij vrijen, en allen zijn wij met één Geest

gedrenkt.' Wat en waar is dit lichaam. Honderden groepen, grote en kleine, roepen: 'dat zijn wij!!'

In I Corinthe 12:27 verzekert Paulus de mensen aan wie hij schreef: 'gij nu zijt het lichaam van Christus,' waar, wegens het ontbreken van het bepaald lidwoord voor 'lichaam' zou moeten staan: 'gij zijt Christus' lichaam.' Dat roept de vraag op: 'wat is Christus' lichaam?' Als hierop geantwoord wordt: 'Christus' lichaam is de kerk,' draait degene die dit antwoord geeft in kringetjes rond, een praktijk die qua nutteloosheid veel wegheeft van een hond die zijn eigen staart najaagt.

Het taalgebruik van het christendom loopt over van niet-gedefinieerde woorden en uitdrukkingen. Die worden vaak gebruikt om de hoorders de indruk te geven dat er iets wordt gezegd, terwijl in werkelijkheid geen enkele informatie wordt verschaft. Als de woorden zorgvuldig worden onderzocht, zal vaak ontdekt worden dat de spreker in werkelijkheid niets heeft gezegd. De zogenaamde christelijke religie is vol van ritualistische woorden en uitdrukkingen, waarvan vele aan de Bijbel zijn onttrokken en tijdens dat proces sterk zijn verwrongen.

Ik heb altijd geprobeerd te vermijden een woord te gebruiken, tenzij ik een duidelijk begrip had van de gedachte die het verondersteld wordt duidelijk te maken. Al vroeg in mijn overdenkingen over de 'waarheid voor heden,' kreeg ik het verlangen te ontdekken welke gedachte of welk concept de Geest van God aan ons wilde duidelijk maken met het woord 'lichaam,' in het bijzonder in zinsneden als 'één lichaam' (Ef. 4:4), 'het lichaam van Christus' (I Cor. 12:27) en 'de gemeente die Zijn lichaam is' (Ef. 1:22,23). Teksten als I Corinthe 13:3 leverden natuurlijk geen enkel probleem op, maar I Corinthe 6:16 is nog steeds een geweldig probleem.

Aan het begin van mijn onderzoek begon ik alle definities te beoordelen. Ik kwam op één gedachte die algemeen aanvaard was, maar die ik direct als monumentale fout van de hand heb gewezen. Door eenvoudigweg vragen te stellen aan honderden belijdende christenen, ontdekte ik dat de meesten van hen een of andere vage en warrige gedachte hadden dat 'het lichaam van Christus' een enorme reus is, waarvan alles beneden de nek was samengesteld uit gelovige mannen en vrouwen, terwijl de Here Jezus als enige het deel boven de nek uitmaakte, het hoofd. Dat was, laten we hier duidelijk over zijn, niet alleen maar de gedachte van een paar onwetende mensen, want een goed opgeleide leraar heeft werkelijk deze opvatting voorgehouden aan iemand die inzicht wilde hebben in de aard van het lichaam van Christus. Hij vertelde haar onder meer: 'wij vormen het lichaam van Christus. Misschien bent u alleen maar een stukje vlees van Zijn zij.'

Dit populaire idee is zo verkeerd dat we het alleen maar onder woorden hoeven brengen om de denkfout erin aan te tonen. Een aardige Britse vriend van mij vertelde me eens dat de Engelsen God zien als een andere Engelsman, maar dan drieënhalve meter lang. Ik kan niet instaan voor de waarheid van deze uitspraak, maar ik weet wel dat de gemiddelde belijdende christen over 'het lichaam van Christus' tegenwoordig de opvatting aanhangt dat het gaat om een geweldige reus, kilometers lang, wiens romp is samengesteld uit christelijke mannen en vrouwen terwijl Christus zelf op de schouders staat als het hoofd. Het kan de bedoeling van de Geest van God niet zijn geweest dat we daarover een dergelijke opvatting zouden hebben als Hij spreekt over het 'lichaam van Christus.'

Deze kennelijke fout wordt vaak afgeschermd van nader onderzoek, door hem te verbergen achter de bizarre uitdrukking: 'het mystieke lichaam van Christus.' Deze lering is één van de fundamenteën van rooms-katholieke dogmatiek. Zij is gebaseerd op een zinsnede die nooit in de Schrift gevonden wordt. Ik heb haar nog nooit gebruikt en het is een uitdrukking waar ik nooit iets mee te maken wil hebben. Zij behoort tot 'de onvruchtbare werken der duisternis' (Ef. 5:11).

In mijn onderzoek was de gedachte die ik aanvankelijk heb aanvaard, maar later moest afwijzen, dat het woord *lichaam* is gebruikt om de gemeenschappelijkheid van een groep individuen mee aan te geven. Dat is waar, de leden van de Hoge Raad vormen een lichaam, maar dat is niet de primaire betekenis van het woord.

Het Griekse woord voor lichaam is *sōma* en dat is het woord waarmee we ons moeten bezighouden. In mijn eerste onderzoeken naar dit woord, is mij opgevallen dat het in Kolossenzen gebruikt wordt als tegenstelling tot 'schaduw.' Paulus zegt daar: 'welke zijn een schaduw der toekomstige dingen, maar het lichaam is van Christus' (Col. 2:17, St.Vert.). Toen ik dit gedeelte nader onderzocht, ontdekte ik dat A.T. Robertson daarover heeft gezegd: 'een schaduw (*SKIA*). Oud woord, antoniem van materie (*sōma*, lichaam)' en dat Weymouth, Moffatt, Montgomery, Fenton, *Revised Standard* en vele andere vertalingen *sōma* in dit gedeelte hebben vertaald met 'materie.' Goodspeed heeft het vertaald met 'werkelijkheid.'³ Bullinger merkt dit aan als de correcte betekenis in zijn boek *The Church Epistles*.

De materie, of de essentie van Christus is datgene wat bepaalt wat Hij is. Als we al Zijn eigenschappen overdenken, elke verklaring die het Woord over Hem heeft gegeven, al Zijn heerlijkheid, Zijn ambten, ja,

³ Zo ook de NBG-vertaling 1951.

zelfs die kenmerken die we niet kunnen bevatten of begrijpen en bedenken dat deze alle aanwezig zijn in één wezen, zullen we enigszins een beeld krijgen van wat de Bijbel bedoelt als er sprake is van het lichaam van Christus. Alles bij elkaar genomen vormt dit alles Zijn materie, Zijn essentie. In Hem woont de volle vervolmaking van de Godheid in essentie (Col. 2:9).

Het is mijn overtuiging dat in I Corinthe 12:13 van de Corinthiërs verklaart: 'want in één Geest zijn wij ook opgegaan in één lichaam (georganiseerde materie) en allen zijn ook gedrenkt tot in één Geest' (zie I Cor. 6:17). Vervolgens vertelt hij in 12:27: 'jullie zijn Christus' materie en participanten aan een deel.' Dit is allemaal in overeenstemming met Romeinen 8:9, 'indien iemand echter de Geest van Christus niet heeft, die maakt geen deel van Hem uit.'

In Efeze 1:22,23 lezen we: 'God onderwerpt alles onder Zijn voeten en stelt Hem aan als de bron van voorziening voor de ekklesia die Zijn materie is.' Heeft Hij niet gezegd dat Hij die uit Zichzelf zou bouwen?

In Efeze 2:13 lezen we over mensen die 'veraf' waren en over hen die 'dichtbij' waren. Daniël 9:7 en Handelingen 2:39 zou hierbij gelezen moeten worden. Er waren twee groepen van Abrahams zaad, die zo ongelijksoortig waren geworden dat zij die 'nabij' waren zowaar hen die 'veraf' waren verachtten, namelijk de mensen die in ballingschap leefden. Zie Ezechiël 11:15,16. Maar het bloed van Christus heeft deze beide groepen verenigbaar gemaakt en tot één materie (lichaam) samengevoegd, waardoor de volledige vervulling van de profetie in Ezechiël 37:15-21 mogelijk is geworden.

In Efeze 4:8-11 ontdekken we dat Jezus Christus, nadat Hij was opgevaren, 'gaven gaf Hij aan de mensen.' Vervolgens, na een parenthetische uitspraak, wordt er een verklarende opmerking gemaakt die ingeluid wordt door het nader verklarende *KAI*, waarin ons verteld wordt dat Hij sommigen tot apostelen heeft aangesteld, anderen tot profeten, tot evangelisten en herders, namelijk leraars. Dezen dienen allemaal om de heiligen toe te rusten, voor het werk van uitdelen tot opbouw van de materie van Christus.

De uitspraken die in deze studie zijn gedaan, zijn aanwijzingen. Het zoeken naar de volle waarheid wordt overgelaten aan de lezer.